

Všichni lidé se derou o

NEBO

— korková špička —

cigaretty.

10 za 5c

Každý obchodník prodává více

NEBO

CIGARETT

den ode dne

OD NAŠICH PŘÁTEL

REDAKTORŮV KOUTEK.

Doba polních prací jest tu. Vždy to vidíme. V přírodě i ve špinavých ulicích měst. A zvláště ve sloupcích časopisů. Ano, milý příteli, i tam jest viděti, že doba jest tu, která nedovoluje nic jiného, než býti stále v poli a hleděti si všude práce pro příští úrodu. Jedno přísloví praví, že ve válece mlčí zákony a my k tomu dodáváme, že s jara rezaví píro na farmě. Není divu, jedná se o příští chlebiček. Není času ani na vyražení, ani na zábavu. To chápeme, ale dala by se přece leckdy vyšetřiti nějaká ta půlhodinka nebo hodinka, kterou by si farmář mohl věnovati na to, aby o svých zkušenostech napsal do časopisů, aby rozdělil se se svými bratry o dojmy svého života při práci v mladé svěží přírodě, zvláště pak s těmi, kteří musí svůj čas, den po dni býti zavřeni v dusných zdech továren a dílen. Takoví čtenáři zrovna hitají vše, co jim přináší list o věcné, jeho práci a jeho radostech. Touží po tom, aby četli nové a nové věci o přírodě, které tu postrádají, a to je jaksi vzpruží a posílí k lopatě celého příštího týdne. Nuže, necháš i ty, český farmář, touhu tuto nevyplněnou? Nejednals bys podle písma, kdyby přišel k Tobě s prosbou živiný, abys ho napojil? A svého bratra dělníka necháš živiní po slovesch o krásách venkova? Zajisté, že nikoli! Sedneš občas, abys napsal něco o svých zkušenostech na farmě a svých názorech, které jsi pouť životem nasbíral. — Jsou mnohé dopisy, které již jiným prospěly. My s radostí ponecháváme našim čtenářům celou stranu, aby si svoje názory vyměňovali. Na nich záleží, jakým způsobem se to bude dít.

Mohu psáti o každé věci do celá věcné. Mohu psáti o tom, jaké má vlastnosti, jak se mi jeví, v čem vidím její přednosti nebo vady. To vše může se dít a nemusím při tom jmenovat žádnou jinou osobu, která má názory odehýlné a jmenují-li ji, jmenují ji tak, aby jí to neurazilo, nýbrž abych jen vyvrátil její náhledy, které pokládám za mylné, ale které nemusí býti mylnými uznávány ode všech jiných lidí. Takových dopisů, v nichž jsou útoky na jiné osoby, nemůžeme uveřejňovati. Sám dopisovatel musí uznati, když bez vsilkých předpojatostí přečte si svůj dopis, že by ho mohl poslati přímo tomu, na kterého útočí a že by tím ušetřil místa pro jinou věc, z které čtenáři mohou si vzíti nějaký prospěch. Takové dopisy, které nezajímají více než dvě osoby, neudáváme v našem listě uveřejňovati, protože všichni ostatní čtenáři se o ně nezajímají. Bylo by to tedy proti tendenci listu, který má za účel prospěti všem krajanům.

Jest přece tolik krásných věcí na farmách i jinde. Naš si kasiti denní radosti a ztrpovati život! Proč to uveřejňovati v novinách, když to lidé nechtějí? Farmář, který popíše v novinách svoji praktickou metodu při sázení stromků, nebo svá zlepšení na farmách, více pro celek našeho čtenářstva vykouká, nežli kdyby napsal sta stránek samými polemikami o tom je-li v městě v zimním období snít bílý nebo černý.

Neobecne tím ovšem nikoho kritizovati, ale dostali jsme v posledních několika týdnech mnoho dopisů, z nichž je patrné, že jsme

lek jest u nás také. Založili jsme jej přede dvěma roky a spolek tento nyní prospívá znamenitě. Má jak hojnost členstva, tak i finanční základy jeho jsou pevné. Nazvali jsme jej "Přemysl", po prvním knížeti-seďláku, zakladateli dynastie Přemyslovců. Usměli jsme se, abychom vám o tom podali zprávu, což tímto činíme, aby spolek náš nebyl zatlačen do pozadí. Písaatel oné vaší zprávy buď o našem spolku nevěděl, neb věděti nechtěl. Za rolnický spolek "Přemysl" znamenáme se s úctou Václav Hašek, předseda. Václav Mašek, tajemník.

(Pozn. redakce.—Děkujeme za upozornění, přátelé, a rádi zaznamenáváme Vaši opravu. Člověk opravdu nemůže věděti všechno o všem, co se děje v našem českém životě ve Spojených Státech, zvláště když jsou od sebe tyto státy tak vzdáleny, jako Nebraska a Ohio. Písaatel oné zprávy nechtěl nikoli tím snad zastrkovati do pozadí. Jsme rádi, žešon-li nám krajané dobré in formace o své činnosti osvětlí a vždycky je zaznamenáme s ohořelou. Těšíme se, že i z Brecksville dostane se nám brzy nových zpráv o činnosti spolku "Přemysl".)

OMAHA, Nebr., 3. května 1913. — Čtenáři rolníci Pokroku Západoho Doufám, že mi uveřejníte několik řádek, které tuto píši. V poslední době občas boje žen za práva politická zabíhá také do vašeho etického časopisu. Dopisovatelé i dopisovatelky dali se na anoze strhnutí do úporočného boje papírového, kterým se nic nedokáže. Jest mnoho důvodů pro hlasování právo žen, ale jest také mnoho důvodů proti. Jak jsem pozoroval, jsou vesměs etické dopisovatelky naladěny pro tuto reformu. Budíž! Mají k tomu plné právo, pokud v tom vidí jen a jen uznání za rovnoprávnost s mužem. Ale vždyť mají vyslechnouti také důvody strany druhé. A tak hodlám tuto etickou mezeru vyplniti, aby na nás nezůstala snad příhoda, že jsme odsoudili bez vyslechnutí strany druhé. — Proti organizaci bojových suffražetek, byla založena liga anti-suffražetek, která potírá občergismahy za dosažení hlasovacího práva žen. Mám po ruce brožurku, kterou vydalo Illinoiské sdru-

žení žen, které se postavily do řad bojovnic proti hlasovacímu právu žen. Uvedu úryvky z této brožurky. Právě se tam: Neodvislé postavení amerických žen v domácnosti a společnosti jest zákrakem pro Evropu. Jeden inteligentní cizinec, ať žena, ať muž, který přišel do Spojených Států, vyslovil se, jak jej to ohromilo. Břemena, která přiroda vložila na bedra žen všude, také u nás ženy nesou, ale za okolností takové svobody, úcty a rytyřské dvornosti, že se podobných nedostává ženám nikde jinde na světě. Jejich práva, privileje, a nedotknutelnost, jsou přece jen taková, že se jich nedostává ženám nikde jinde.

Historie amerického zákonodárství dokazuje, že po padesát let, nebo více, mužové byli činní, většinou ze své dobré vůle, nejspíše někým nuceni, v zdokonalování práv ženy, nanejvýš pokud se tkne práva vlastnických, dědičných a poručnických jejich dětí. A tato činnost má daleko za působnost žen v domácnosti a společnosti. Mnoho vynikajících žen, které jsou činny jako pracovnice v podnikách lidumilných, svědčí, že kdykoli jedná se o provedení jejich plánů pro blaho chudých a nešťastných, a jsou do zákonodárství jako ženy, nikoli jako politické pracovnice, spojené s některou stranou politickou, nedobře vždy žádých obtíží, aby dosáhly svého cíle; naopak, kdyby tam šly jako stoupenky té neb oné politické strany, jejich předlohy byly by odkázány z jednoho zasedání do druhého. Myslejí ženy, které jsou účastny v nejvyšších právech ženství, ve vedení domácnosti a výchově dětí, v díle na společenském zlepšení, a v péči o chudé a nešťastné, nemohou nahlednouti, co by získaly, kdyby měly hlasovací listek.

Na druhé straně dobře cítí, že břemena, která nesou a stran kterých příroda to zařídila tak, že jim muži nemohou v nich pomoci, jsou rovnocenná s těmi, které nesou muži pro ně ve sborech zákonodárných. Jest tedy mezi muži a ženami rovnováha v nesení břemen a to taková, jakou příroda sama určila pro společnou práci mezi oběma pohlavími. Skládáti na ženy dodatkem k jejich dosa- vadním vznešeným obtížným po-

vinostem ještě rovný díl povinností, které výhradně mužům náležejí, nejenom bylo by nespravedlivé samo sebou, nýbrž vedlo by to k rovnění a sporům, což by mělo v zápětí poklesnutí morálky a souladu mezi oběma pohlavími. Věda bez odporu dokazuje a zkušenost to potvrzuje, že respektuje-li se zařízení přírody, domácnost jest pramenem onoho altruismu, který jest hlavním zdrojem všeho pokroku. Vývoj rasy vyžaduje míru a souladu v domácnosti a vše, co směřuje k zápasu a neodvislosti, jest proti dobrodiní přírody a pokroku. Ani muži ani ženy nejsou dosud úplně dokonale, ale odvádění jich od společného cíle jistě nečiní jich lepšími.

Doznané porušení stejného rozdělení práce mezi obě pohlaví působí, že mužská vše, která byla dříve považována za zaměstnání čistě ženské, je pohlavována tvárně výrobou ve velkých továrnách, takto vcházejí ženy po jejich práci do dílen a ovšem také skoro do všech zaměstnání, která byla dříve vyhrazena mužům a hochům jako jejich výdělečná zaměstnání. Jest k tomu třeba málo pozorování a studia, aby se poznalo, že tato okolnost má mnoho zla v zápětí. Sníží se mzdy mužů a nutí je, aby se vyhýbali anebo odkládali sňatek, což avšak je k nemravnosti. Zároveň to zbavuje domácnost sil, které dosud v ní byly za- městnány. Tato velká ztráta služeb v domácnosti a zároveň stou- pání cen životních potřeb působí jinou překážku sňatku. Census Spojených Států ukazuje, že průměrný věk žen, které jsou zaměstnány v průmyslových podnikách, jest něco málo přes dvacet let. Velké procento jest dítvek nezletilých mezi dělnicemi. Tyto jsou zbavovány takto výchovy pro rodinný život, která dala se dříve za vedení a dozoru jejich matek a když se vdají, což děje se dosti často, nejenom sežádají jim zmlouba prací v domácnosti, nýbrž nemají ani zřídání u svých povinnostech. Následky toho dají se pak těžko spatřiti. V první řadě jest to nedokonalá upravená strava, která má za následek onemocnění, ba často i smrt. Tento fakt vzbuzuje pozornost a zmatek mezi hospodářskými filozofy. Dr. Evans, zdravotní komisař města Chicago vyjádřil se: "Skoro všechny naše hospodářské problémy byly by bravě rozřešeny a mnoho našich nemocí bylo by zbaveno četných pacientů, kdyby ženy, od nejnižších tříd až do nejvyšších, byly vychovány pro domácnost a uměly vše, co pro ni třeba." Sotva méně lze želiti toho, co společnost dnešní ztrácí v ženství, jehož květ vadne a umírá. Žena, která jest zmlá všech zásad, jež převládají ve světě obecním, nehodí se k činným a nesamostatným pracem domácnosti.

Zlo to jest tak velké, že na od- stranění jeho rozhodně nestačí ty prostředky, které navrhuji a jimiž pracuji suffražety, totiž do- sazení politické moci. Jest tu jiný, daleko lepší lék. Po všech státech Unie spojují se dnes in- teligentní, zkušené ženy, aby pře- jaly do svých rukou výchovu dí- vek, které upadly ve spáry velko- výroby, a je vychovávají pro bu- doucí jejich manželství.

Zároveň začíná pronikat náro- dem hluboký smysl pro rodinný život. Čtují toto ze článku profesora sociologie na universitě Missouri, Charlesa Elwooda, jenž nese název: "Jest americká rodina odsouzena k vyhybní?"

"Rodina jest nejdůležitější in- stitucí lidské společnosti. Jejím úkolem jest učitovati vše, co má a předávati to příští generaci. — Nejenom statky hmotné, nýbrž i statky duševní se takto zachová- vají. Rodina jest tedy jakousi v- drávacítkou spojitosti jedné ge- nerace s generací druhou. Až dosud závisel pokrok morálky společnosti na rodinném životě."

V tomto směru začíná se roz- vřítí pozoruhodná činnost. Jestli- bym cílem povznesení mravnosti a ohrožení národa jest rodinný život a šťastný domov. To jest také příčina, že velká část ame- rických žen nepřeje si hlasovacího práva. Tyto ženy milují sňat- ku, která jest jim vlastně cíl, že jsou pro ni slyšeny a uspokojeny jejich nepředvedla je o tom, že šťastně v povinnostech, které výslovně náležejí mužům, učila-

by je váženějšími, užitečnějšími a šťastnějšími. Tolik známá brožurka. Do- dávám k tomu, že jest v slovesch těchto mnoho pravdy a ně nesou- hlasím s těmi, kteří ženám od- pírají volební práva, přece jen tvrdím, že by tím světu nebylo nijak pomoheno a že by zůstaly všechny ty osklivé poměry, které jsou dnes. Ovšem, tu a tam byl by učiněn pokrok, ale ten na druhé straně byl by vyvážen poměry ještě daleko horšími. Vezměme si jen příklad na staré vlastní. Nikdo nebude popírati, že zavedení vše- obecného hlasovacího práva bylo pokrokem. A přece dnes, když už trvá 6 let, není nikde znatel- ný pokrok. Kapitál utiskuje práve- tak, jako dřív, ba snad ještě více. To jest proto, že hledá se křivda společenská tam, kde není a že se řeší zbraněmi, které se na druhé straně odsuzují.

Pro dnešek končím a zname- nám se s úctou

Ferdinand Tichý.

Adolf A. Tenopír,
Český právník,
Úřadovna č. 1326, roh 14. a
William ulice.
Omaha, Nebr. Tel. Doug. 8397.
Veřejný notář.

F. M. Scoblík,
český právník
a obhájce.
VEŘEJNÁ PRAXE.
Security, Block - TYNDALL, S. D.

JOS. T. VOTAVA,
PRÁVNÍK
Úřadovna: č. pokoje 500
Bee Building.
Telefon: Douglas 651.
Omaha — Nebraska.

Julius J. Žitník,
právník
a spolehlivý rádce ve všech
právních záležitostech.
715 Brandeis Theater Bldg.
Tel. Douglas 2876.
OMAHA — NEBRASKA.
Zástupce u všech soudů.

JOS. V. KASPAR,
veřejný notář, 1424 So. 13. Str.,
Omaha, Nebr.
Připravuje listky, půjčky, pro-
dej a pronajímání majetků. Tel.
Red. 4954. 31f

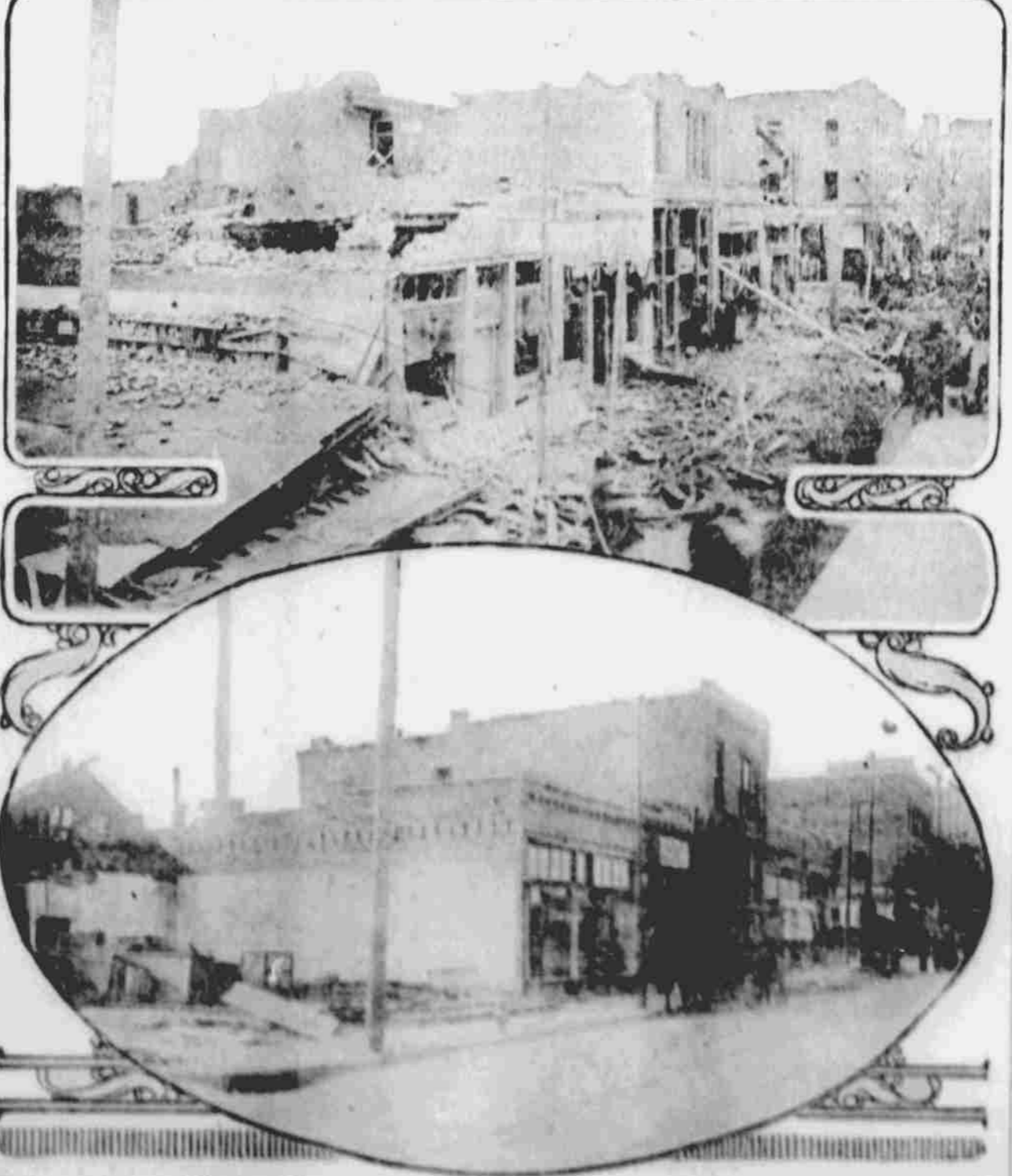
Věrné zařízené HOSTINEC
— vlastní —
Frank J. Semerád
16. a William ulice, Omaha, Nebr.
Výtečný Matruv ložák, jaká i pravě
importovaná přeláská stáje na čepu.
Karbela vina a nejlepší lihoviny pro-
dává i ve velkém. — Chutný zákusok
stále při ruce.

*Správký jsou naši voličtství
Rozpouty a ochotou vyhostovine*
John J. Ostronich
plumbařství, zavádění páry a plynu
Dávám své nové peníze do služeb a ochotně
a 108 30 49997
1414 jižní 13. ul. Omaha, Nebraska.
Telefon Tyler 1299.

**VELKÝ MODERNÍ, NOVÉ ZA-
RIZENÝ ČISTÝ
závod reznický**
—vlastní—
CHAS. F. KUNČL
v č. 1250 již. 13. ul.
Má vždy na skladě největší zá-
sohy masa nejlepšího druhu. Zboží
amerického výrobce jakosti. Vždy
velký výběr. Ceny nejnižší. Te-
lefon Douglas 4331.

Sloup a Mirácký
vlastní výroba
HOSTINEC
v č. 1268 So. 14. St. Omaha

**OMAHA RYCHLE SBÍRÁ SE Z ÚCINKŮ VĚTRNÉ SMRŠTI, JE Ž ZNÍČILA VELKOU ČÁST MĚ-
STA.**

Rychlost, s jakou San Francisco bylo nově postaveno po velikém zemětřesení a ohni, vzbudila obdiv celého světa. Tentýž osudový duch, jenž vykouřil nové San Francisco z popelů, trosk a rozvalin, jeví se též v Omaze, kdežto město bylo postaveno krozným troskám na velkonoční neděli. Pokrok, jenž učinil byl ve stavobudování města již se křvi neuvěřitelným, avšak důkazy jsou před očima. Na horách již obitruky jest pohled severně od 21. a Erskine ul. v Omaze, ráno po tornádu. Na obzoru již jest tentýž pohled nyní. Podobně i v jiných částech města mial spousta způsobná tornádem.